

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [bg](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Swipe to change

bulgară

Costuri

Această pagină prezintă informații privind costurile judiciare în Bulgaria.

Cadru legislativ care reglementează onorariile profesilor juridice

Avocați

Conform **Legii baroului bulgar** (modificată ultima dată prin SG 69/5.8.2008):

Articolul 36 prevede următoarele:

Avocații au dreptul să fie remunerați pentru munca lor.

Suma remunerației se stabilește printr-un contract între avocat și client. Suma contractului trebuie să fie echitabilă și justificată și nu poate fi mai mică decât cea prevăzută pentru activitatea desfășurată (Ordonanța Consiliului Suprem al Baroului).

În absența unui contract, la cererea avocatului sau a clientului, Baroul trebuie să stabilească remunerația (Ordonanța Consiliului Suprem al Baroului).

Remunerația poate fi fixată în termeni absoluți și/sau ca procent din suma care, în funcție de rezultatul acțiunii, poate fi atribuită de instanță. Aceasta exclude remunerația în cauze penale și civile în care nu există interese materiale.

Articolul 38 prevede următoarele:

Avocații pot oferi asistență juridică și cooperare:

persoanelor fizice care au dreptul la pensie alimentară

persoanelor cu dificultăți financiare

părinților, prietenilor sau altor avocați

În astfel de cazuri, în care partea adversă este obligată la plata cheltuielilor, avocatul are dreptul să fie compensat. Instanța trebuie să stabilească această remunerație la o valoare care să nu fie mai mică decât cea avută în vedere [în Ordonanță, articolul 36 alineatul (3)], obligând partea în culpă să plătească avocatul.

Remunerația (taxa) este reglementată prin ordonanța Consiliului Suprem al Baroului nr. 1 din 2004. Taxele minime sunt:

pentru consultanță, informare, pregătirea documentelor și contracte:

taxe fixe - între aproximativ 10 și 300 EUR

în funcție de interesul material al cauzei, taxa fixă (între aproximativ 75 și 350 EUR) + procent din interesul material (de la 0,1 la 1%)

Taxele pentru procedurile civile și administrative într-o singură instanță:

taxe fixe (între aproximativ 50 și 250 EUR)

în funcție de interesul material al cauzei, taxa fixă (între aproximativ 50 și 325 EUR) + procent din interesul material (de la 2 la 6%)

Pentru procedurile de **executare a hotărârilor judecătorești**

jumătate din taxele prevăzute în secțiunea 2

Taxele pentru sancțiuni penale și administrative într-o singură instanță sunt fixe:

pentru procedurile premergătoare, aproximativ 150 EUR

pentru procedurile judiciare - între aproximativ 150 și 900 EUR, în funcție de gravitatea infracțiunii

pentru sancțiuni administrative, 75 EUR

Taxele pentru procedurile în baza unor **legi speciale** (protecția copilului, codul familiei, violența domestică, extrădarea și Mandatul european de arestare etc.):

numai taxe fixe, între aproximativ 75 și 125 EUR

Executori judecătorești

Începând cu 2006, executorii judecătorești din Bulgaria sunt **agenți de executare privați** și **funcționari de stat**. **Tarifele legale** se aplică ambelor categorii.

Taxele pentru **funcționarii de stat** sunt reglementate (în secțiunea II privind tarifele pentru taxele de stat colectate de instanțe conform **Codului de procedură penală** din 2008).

Taxele pentru **agenții de executare privați** sunt reglementate (articolul 78 din Legea privind agenții de executare privați și tarifele pentru taxele și cheltuielile de executare, în Legea privind agenții de executare privați).

Taxele pentru ambele tarife sunt identice.

Agenții de executare privați percep o taxă suplimentară de 50% din taxa standard pentru transmiterea documentelor în zile nelucrătoare și sărbători legale, pentru transmiterea de citații prin poștă și pentru efectuarea de copii ale reclamației, notificărilor și actelor.

Costuri fixe

Costurile fixe în proceduri civile

Costurile fixe pentru participanții la litigii în proceduri civile

Taxele pentru procedurile civile sunt prevăzute (în secțiunea I privind tarifele pentru taxele de stat colectate de instanțe conform **Codului de procedură penală** din 2008) după cum urmează: Taxa pentru:

o cauză civilă este 4% din suma reclamată, dar nu mai puțin de 25 EUR

o acțiune pentru daune morale se ridică la 40 EUR, dar nu mai puțin de 15 EUR

divorț (inclusiv divorțul prin acordul părților) este de 2% din partea totală pe trei ani a fiecărei părți (conform acordului pentru divizarea proprietății matrimoniale și pensia alimentară)

un mandat de execuție este 2% din interesul material, dar nu mai puțin de 12,5 EUR

adopție este 12,5 EUR

confiscarea unei proprietăți reclamate este 20 EUR

colectarea de probe este 10 EUR

cazurile de insolvență este 25 EUR pentru un comerciant care deține o singură proprietate și 125 EUR pentru o societate comercială

Stadiul din cadrul procedurii civile în care costurile fixe trebuie plătite

Taxele se plătesc înaintea începerii procedurilor sau a realizării acțiunilor solicitate (articolul 76 din Codul de procedură penală).

Costurile fixe în proceduri penale

Costurile fixe pentru participanții la litigii în proceduri penale

Costurile și remunerațiile în procedurile penale sunt acoperite conform **Codului de procedură penală**:

Articolul 187: Acoperirea costurilor

Costurile aferente procedurilor penale trebuie acoperite din sumele specificate în bugetul instituției respective, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

În cauzele penale care au la bază o reclamație din partea victimei, înaintată în instanță, costurile trebuie înaintate în prealabil de reclamantul privat. În lipsa acestora, reclamantul privat beneficiază de un termen de șapte zile pentru a depune sumele respective.

În cauzele care au la bază o reclamație din partea victimei, înaintată în instanță, costurile aferente apărării părâtului în instanță trebuie acoperite de bugetul instanței.

Costurile fixe ale procedurilor penale sunt prevăzute (în Tariful nr. 1 din legea privind taxele de stat colectate de instanțe, procuratură, serviciile de anchetă și Ministerul Justiției, modificată ultima dată în 2005) după cum urmează:

pentru reclamații care dau naștere unor proceduri penale cu caracter privat - 6 EUR

pentru reclamații private în proceduri penale cu caracter privat - 2,5 EUR

pentru cereri de reabilitare dacă dosarul nu a fost închis - 3 EUR

Stadiul din cadrul procedurii penale în care costurile fixe trebuie plătite

Costurile descrise mai sus trebuie înaintate în prealabil de reclamantul privat (conform Codului de procedură penală). În lipsa acestora, reclamantul privat beneficiază de un termen de șapte zile pentru a depune sumele respective.

Costurile fixe în proceduri constituționale

Costurile fixe pentru participanții la litigii în proceduri constituționale

Nu există proceduri constituționale în sistemul juridic bulgar.

Informații prealabile care trebuie furnizate de reprezentanții legali

Drepturile și obligațiile părților

Articolul 40 alineatul (3) din Legea baroului prevede că „avocații au obligația de a informa exact clienții lor cu privire la drepturile și obligațiile acestora.” Nu există o obligație explicită de a furniza informații clienților cu privire la costurile anticipate pe durata procedurilor judiciare. Cu toate acestea, codul etic al avocaților prevede o astfel de obligație.

Surse ale costurilor

Unde sunt disponibile informații privind sursele costurilor în Bulgaria?

Persoanele fizice sau juridice interesate în înaintarea unei acțiuni în justiție nu vor putea găsi informații publice privind costurile, întrucât nu există site-uri oficiale sau neoficiale sau alte organisme publice care oferă astfel de date sintetizate. Prin urmare, clienții depind în principal de avocații lor pentru a fi informați privind costurile.

Cu toate acestea, de pe următoarele site-uri puteți afla informații privind regulamentele juridice ce guvernează taxele și costurile procedurilor legale și vă puteți face propriile calcule. Acestea sunt: {0>[national legislation](#), the site of the [Supreme Bar Council](#), the site of the [Supreme Judicial Council](#) and the site of the [National Service for Legal Aid](#). All these websites are currently available in the Bulgarian language only.<}0{>[legislația națională](#), site-ul [Consiliului Suprem al Baroului](#), site-ul [Consiliului Judiciar Suprem](#) și site-ul [Biroului național pentru asistență juridică](#). Toate aceste site-uri sunt, în prezent, disponibile numai în bulgară.

În ce limbă se pot obține informații privind costurile în Bulgaria?

Toate site-urile sus-menționate sunt, în prezent, disponibile numai în bulgară.

Unde sunt disponibile informații privind medierea?

Informațiile sunt disponibile pe site-ul [Ministerului Justiției](#) din Bulgaria.

Unde sunt disponibile informații privind costurile?

Unde sunt disponibile informații cu privire la durata medie a diverselor proceduri?

Pe site-ul [Consiliului Judiciar Suprem](#) se găsesc rapoarte anuale și semestriale privind activitățile instanțelor la toate nivelurile. Nu există informații privind numărul cauzelor finalizate în ultimele 3 luni, 6 luni, în ultimul an, în ultimii doi sau mai mulți ani. Departamentul de statistică al Consiliului Judiciar Suprem oferă analize și informații privind durata medie a procedurilor în cauze civile, penale și administrative.

Unde sunt disponibile informații cu privire la costurile totale medii aferente unei proceduri specifice?

Nu există informații publice oficiale.

Taxă pe valoare adăugată

Cum se oferă aceste informații? Care sunt ratele aplicabile?

TVA este inclusă în costuri (conform tarifelor și normelor de mai sus).

Asistență juridică

Pragul de venit aplicabil în domeniul justiției civile

În conformitate cu Legea privind asistența juridică, condițiile pentru cauzele civile și penale sunt identice (a se vedea mai jos):

Articolul 22:

Asistența juridică [în baza punctelor (1) și (2) din articolul 21] se acordă persoanelor care îndeplinesc criteriile de eligibilitate pentru alocațiile lunare de asistență socială (conform procedurii prevăzute în regulamentele privind aplicarea legii asistenței sociale) și persoanelor din instituțiile specializate în care se asigură servicii sociale.

Asistența juridică [în baza punctelor (1) și (2) din articolul 21] se acordă familiei gazdă, prietenilor sau rudelor care se îngrijesc de un copil (conform procedurilor din [Legea privind protecția copilului](#)).

Decizia privind plasarea unui copil trebuie certificată de directorul Directoratului pentru asistența socială sau printr-o hotărâre judecătorească, după caz.

Orice persoană care nu a solicitat alocația lunară de asistență socială la care are dreptul (conform procedurii prevăzute în regulamentele privind aplicarea legii asistenței sociale) trebuie să înainteze Biroului național pentru asistență juridică (NLAO) un certificat eliberat de directorul Directoratului pentru asistența socială, prin care se recunoaște că persoana în cauză satisface criteriile de eligibilitate pentru alocația lunară de asistență socială.

Există cerințe suplimentare pentru cauzele civile și administrative.

Articolul 23:

În cauzele civile și administrative, asistența juridică se acordă - pe baza dovezilor prezentate de autoritățile competente relevante - dacă instanța stabilește că partea nu poate plăti un avocat. Pentru a ajunge la o astfel de decizie, instanța ține cont de:

venitul persoanei sau al familiei
situația financiară, conform unei declarații
situația familială
starea de sănătate
existența unui loc de muncă
vârsta
alte circumstanțe stabilite.

Pragul de venit aplicabil pentru pârâți în domeniul justiției penale

Pe lângă criteriile prevăzute pentru cauzele penale (articolul 22 din Legea privind asistența juridică, descris mai sus), se aplică următoarele criterii:

Articolul 23:

Sistemul de asistență juridică [prevăzut la punctul (3) al articolului 21] acoperă cazurile în care apărarea sau reprezentarea de către un consilier juridic este obligatorie.

Sistemul de asistență juridică trebuie, de asemenea, să acopere cazurile în care o persoană suspectată, acuzată, învinuită, un pârât sau o parte la o acțiune penală, civilă sau administrativă nu poate plăti un avocat și dorește să beneficieze de această asistență, iar interesele justiției prevăd acest lucru.

În acțiuni penale, o astfel de evaluare este realizată de autoritatea relevantă pe baza situației financiare a persoanei/pârâtului care nu poate plăti serviciile unui avocat.

Pragul de venit aplicabil pentru victime în domeniul justiției penale

Pragul aplicabil este identic cu cel al altor părți în proceduri penale (a se vedea mai sus).

Alte condiții în vederea acordării de asistență juridică victimelor

Nu există condiții specifice prevăzute de lege care să se aplice victimelor unor infracțiuni. Se aplică normele generale pentru asistența juridică în cauze penale (articolele 22 și 23 din Legea privind asistența juridică).

Alte condiții în vederea acordării de asistență juridică pârâților

Nu există condiții specifice prevăzute de lege care să se aplice pârâților. Se aplică normele generale pentru asistența juridică în cauze penale (articolele 22 și 23 din Legea privind asistența juridică).

Proceduri gratuite în instanță

Articolul 83: Scutire de la plata taxelor și cheltuielilor

Taxele și cheltuielile pentru gestionarea proceselor nu se plătesc:

de către reclamantii - muncitori, salariații și membri ai reclamațiilor în nume colectiv, ca urmare a relațiilor de muncă

de către reclamantii în acțiuni de întreținere

în cazul acțiunilor procuraturii

de către reclamantii - pentru daune ca urmare a unei infracțiuni, dacă există un verdict care a intrat în vigoare

de reprezentantul special desemnat al unei părți a cărei adresă nu este cunoscută

Persoanele fizice nu plătesc taxele și cheltuielile de judecată dacă instanța recunoaște că nu au **suficiente resurse** să le plătească. La depunerea cererii de scutire, instanța ține cont de:

veniturile persoanei și de familia persoanei

situația financiară, conform unei declarații

situația familiei

starea de sănătate

existența unui loc de muncă

vârsta

alte circumstanțe relevante

În cazurile prevăzute la alineatele (1) și (2), cheltuielile de judecată trebuie plătite din suma prevăzută în bugetul instanței.

Articolul 84: Scutire în cazuri deosebite

Sunt scutite de la plata taxei de stat, dar nu de la plata cheltuielilor de judecată:

statul și instituțiile de stat, cu excepția proprietății private a statului și a pretențiilor privind creanțele și drepturile de stat (amendament – SG 50/08, în vigoare de la 1.3.2008; modificat prin decizia Curții Constituționale în cauza nr. 3 din 2008 – SG 63/08)

Crucea Roșie bulgară

municipalitățile, cu excepția creanțelor private și a drepturilor de proprietate ale municipalităților - proprietatea privată a municipalităților

Când trebuie să plătească partea care nu are câștig de cauză costurile părții câștigătoare?

Cauze civile

Articolul 78: Atribuirea cheltuielilor

Onorariile plătite de reclamant [inclusiv cheltuielile de judecată și remunerația unui avocat (dacă partea are un avocat)] trebuie plătite de pârât proporțional cu suma atribuită a pretenției.

Dacă pârâtul a dovedit că procesul nu este justificat, cheltuielile cad **în sarcina reclamantului**.

Pârâtul are dreptul să pretindă plata **cheltuielilor proporțional cu partea nerecunoscută din reclamație**.

De asemenea, **pârâtul** are dreptul să fie **despăgubit dacă procesul este anulat**.

Dacă cererea de plată pentru remunerația unui avocat este **excesiv de ridicată**, în ceea ce privește dificultatea juridică și faptică a cauzei, instanța poate, la cererea părții opuse, să decidă asupra plății unei sume mai reduse, dar nu mai mică decât suma minimă (conform articolului 36 din Legea avocaților).

În cazul în care se decide în favoarea persoanei scutite de la plata taxelor de stat sau a cheltuielilor de judecată, **persoana acuzată** trebuie să plătească toate taxele și cheltuielile. Sumele respective trebuie decise de instanță.

Dacă se recunoaște reclamația unei **persoane care a recurs la asistență juridică**, onorariul avocatului este plătit de Biroul național pentru asistență juridică, proporțional părții recunoscute din reclamație. În cazul deciziilor de acționare în justiție, persoana care a recurs la asistență juridică datorează cheltuieli proporțional cu partea nerecunoscută din reclamație.

Onorariile avocaților sunt alocate persoanelor juridice și persoanelor independente dacă au fost apărate de un salariat - consultant juridic.

În cazul în care acțiunea se finalizează prin ajungerea la un acord, **jumătate din taxa de stat depusă** trebuie rambursată reclamantului. Cheltuielile de judecată și acordul rămân în vigoare, dacă nu se convine altfel.

Partea civilă* nu beneficiază de plata cheltuielilor, trebuind să plătească cheltuielile aferente procedurilor executate de aceasta.

În cazul în care un **procuror** participă la proces, **cheltuielile** trebuie atribuite statului sau plătite de stat.

* Partea civilă este o parte separată în procesul civil cu drepturi și obligații specifice prevăzute în Codul de procedură civilă.

Cauze penale

Codul de procedură penală - costuri și remunerație

Articolul 187: Acoperirea costurilor

Costurile aferente procedurilor penale trebuie acoperite din **sumele specificate în bugetul instituției respective**, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

În **cazul unei infracțiuni care are la bază o reclamație din partea victimei**, înaintată în instanță, costurile **trebuie înaintate în prealabil de reclamantul privat**. În lipsa acestora, reclamantul privat beneficiază de un termen de **șapte zile** pentru a depune sumele respective.

În **cauzele care au la bază o reclamație din partea victimei**, înaintată în instanță, costurile aferente apărării pârâtului în instanță trebuie acoperite de **bugetul instanței**.

Articolul 188: Stabilirea cheltuielilor

Instanța sau organismul responsabil de procedurile premergătoare judecării stabilește cheltuielile.

Remunerația martorilor - lucrători sau angajați - trebuie stabilită de instanță.

Articolul 189: Decizia privind cheltuielile

Instanța decide privind cheltuielile suportate în momentul în care emite decizia sau sentința.

Costurile traducerii în procedurile premergătoare judecării sunt suportate de organismul respectiv; cele înregistrate pe durata procedurilor în instanță sunt suportate de instanța respectivă.

În cazul în care **pârâtul este găsit vinovat**, instanța îl va condamna la **plata cheltuielilor de judecată, inclusiv a onorariilor avocaților și a altor cheltuieli pentru avocatul apărării numit din oficiu**. Acestea includ cheltuielile suportate de **procurorul privat** și de **reclamantul civil**, dacă acesta din urmă a făcut o cerere în acest sens. În prezența mai multor învinuiți, instanța va **atribui** cheltuielile pe care trebuie să le plătească fiecare.

În cazul în care **pârâtul este găsit nevinovat** pentru unele învinuiri, instanța îl va condamna să **plătească numai cheltuielile aferente acuzației de care a fost găsit vinovat**.

Articolul 190: Atribuirea cheltuielilor

Dacă pârâtul este **achitat** sau **procedurile penale au fost finalizate**, toate cheltuielile în cauzele publice rămân **în sarcina statului**, iar costurile aferente acțiunii înaintate de victimă **vor fi suportate de reclamantul privat**.

Curtea de primă instanță emite **mandatul de executare** aferent cheltuielilor atribuite.

Onorariile experților

Codul de procedură civilă cuprinde regulile generale pentru onorariile experților în proceduri civile:

Articolul 75: Stabilirea cheltuielilor

„... remunerația experților se stabilește de către curte, ținând cont de activitatea desfășurată și de cheltuielile suportate.”

Consiliul Judiciar Suprem a emis Ordonanța nr. 1 din 2008 pentru înregistrarea, calificarea și remunerarea experților, care se aplică cauzelor civile, penale și administrative. Articolul 29 prevede că onorariile experților se stabilesc de autoritățile care atribuie expertiza în conformitate cu:

implicarea în sarcină

competența și calificările expertului

durata îndeplinirii sarcinii

cantitatea activității desfășurate

cheltuielile necesare, cum ar fi materialele utilizate, consumabilele, instalațiile, echipamentele etc.

alte condiții care influențează activitatea - cum ar fi îndeplinirea termenelor, orele suplimentare și munca în zilele de sărbătoare etc.

Costurile activităților de traducere și interpretariat

Cauze civile

Normele pentru experți se aplică și traducătorilor - a se vedea mai sus.

Cauze penale

Codul de procedură penală: articolul 189 alineatul (2)

Costurile traducerii în procedurile premergătoare judecării sunt suportate de organismul respectiv și pe durata procedurilor în instanță de instanța respectivă.

Fișiere relevante

[Raportul Bulgariei: Studiul privind transparența costurilor](#) (566 Kb)

Ultima actualizare: 09/03/2020

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.